



HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
7444-22

meddelat i Stockholm den 7 november 2023

KLAGANDE

Integritetsskyddsmyndigheten
Box 8114
104 20 Stockholm

MOTPART

AA

Ombud: Advokat Jim Runsten och biträdande jurist Josefin Riklund
Synch Advokat AB
Box 3631
103 59 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms beslut den 5 december 2022 i mål nr 6888-22

SAKEN

Avvisad talan

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avskriver målet från vidare handläggning.

BAKGRUND

1. När en myndighet handlägger ett ärende ska det handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts. Om ett ärende inte har avgjorts inom sex månader kan en enskild part begära att

ärendet ska avgöras. Om en enskild gör en sådan begäran ska myndigheten antingen avgöra ärendet inom fyra veckor eller avslå begäran i ett särskilt beslut.

2. AA begärde hos Integritetsskyddsmyndigheten att ett visst ärende skulle avgöras. Integritetsskyddsmyndigheten avvisade AAs begäran med hänvisning till att han saknade partsställning i ärendet.
3. AA överklagade beslutet till Förvaltningsrätten i Stockholm som ansåg att AA var part i ärendet. Förvaltningsrätten biföll därför överklagandet och återförvisade målet till Integritetsskyddsmyndigheten.
4. Integritetsskyddsmyndigheten överklagade till Kammarrätten i Stockholm som avvisade överklagandet med motiveringen att överinstansens beslut avseende en begäran om att ett ärende ska avgöras inte får överklagas.

YRKANDEN M.M.

5. *Integritetsskyddsmyndigheten* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva kammarrättens beslut och återförvisa målet dit.
6. AA har inte yttrat sig.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

7. Av 12 § första stycket förvaltningslagen (2017:900) följer att om ett ärende som inletts av en enskild part inte har avgjorts i första instans senast inom sex månader, får parten skriftligen begära att myndigheten ska avgöra ärendet. Myndigheten ska inom fyra veckor från den dag då en sådan begäran kom in antingen avgöra ärendet eller i ett särskilt beslut avslå begäran. I andra stycket anges att ett beslut enligt första stycket att avslå en begäran om att ärendet ska

avgöras får överklagas till den domstol eller förvaltningsmyndighet som är behörig att pröva ett överklagande av avgörandet i ärendet.

8. Av 49 § första stycket framgår att om en domstol eller en förvaltningsmyndighet bifaller ett överklagande av ett sådant avslagsbeslut som avses i 12 § andra stycket, ska den besluta att förelägga den myndighet som har meddelat avslagsbeslutet att snarast eller inom den tid som överinstansen bestämmer avgöra det ärende som överklagandet avser. Enligt 49 § andra stycket får överinstansens beslut inte överklagas.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

9. Genom 2017 års förvaltningslag har det införts en rätt för en enskild part att under vissa förutsättningar begära att ett ärende som dragit ut på tiden avgörs. Om myndigheten avslår en sådan begäran kan det beslutet överklagas. Syftet med bestämmelsen är att ge enskilda bättre möjligheter att påskynda det slutliga avgörandet i vissa förvaltningsärenden som dragit ut oskäligt länge på tiden (prop. 2016/17:180 s. 114).
10. Samtidigt infördes det ett förbud mot att överklaga överinstansens beslut i ett sådant ärende. Av förarbetena framgår att det ansågs angeläget att instanskedjan hölls kort för att förfarandet skulle bli effektivt. Den part som inte har fått framgång med sitt överklagande skulle inte kunna föra handläggningsfrågan vidare i ytterligare en instans. Överinstansens beslut, oavsett utgång, skulle inte få överklagas (a. prop. s. 127).
11. Bestämmelsen i 49 § första stycket förvaltningslagen gäller enligt dess lydelse endast beslut när en överinstans har bifallit ett överklagande av ett avslagsbeslut enligt 12 § andra stycket. Att överklagandeförbudet i 49 § andra stycket även gäller när överinstansen överprövar andra beslut än de som anges i första stycket kan inte utläsas av bestämmelsen.

12. I förevarande fall har Integritetsskyddsmyndigheten inte fattat något avslagsbeslut enligt 12 § andra stycket förvaltningslagen utan myndigheten har avvisat AAs begäran.
13. Mot denna bakgrund kan Högsta förvaltningsdomstolen konstatera att överklagandeförbudet i 49 § andra stycket förvaltningslagen inte är tillämpligt eftersom förvaltningsrätten har prövat ett överklagande av ett avvisningsbeslut. Kammarrätten gjorde därför fel när den avvisade Integritetsskyddsmyndighetens överklagande.
14. Ärendet hos Integritetsskyddsmyndigheten är numera slutligt avgjort och överklagandet föranleder därmed inte någon vidare åtgärd av Högsta förvaltningsdomstolen. Målet ska därför avskrivas från vidare handläggning.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Thomas Bull, Mahmut Baran, Marie Jönsson och Linda Haggren.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Hedvig Areskoug.